

Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği
Association of Turkish Consulting Engineers and Architects

ONRI

MÜŞAVİRLİK SEKTÖRÜ GELİŞTİRME PROJESİ

2025'E DOĞRU NÜFUS ve YENİ AÇILIMLAR

FERDA ŞAHMALI
27 – 28 MAYIS 2009

GÜNARDA Proje Yönetimi - Araştırma ve Danışmanlık AŞ

Türkiye’de nüfusun profili, dolayısıyla toplumun temel dinamikleri değişiyor.

Değişim sürecinin odak noktasında gençler ve eğitim var.

Türkiye’de ilk kez nüfus artış hızı düşüyor!

YAKIN GEÇMİŞ ve ŞİMDİKİ ZAMAN: TÜRKİYE NASIL BİR DEĞİŞİM GEÇİRİYOR?

“Demografik Geçiş Süreci”

Doğurganlık, doğum ve ölüm oranı göstergelerindeki değişime bağlı olarak her toplumun yaşadığı üç evre vardır:

1. Evre: Yüksek nüfus artış oranları ve buna bağlı olarak genç nüfusun (0-24 yaş) sayısının ve toplam nüfusa oranının yüksek olduğu evre.
2. Evre: Nüfus artış hızının yavaşlaması ve çalışabilir nüfusun (15-64 veya 24-55 arası) en geniş orana ve mutlak büyüklüğe ulaştığı evre.
3. Evre: Nüfus artış hızının sıfırlanması ve gerilemeye başlaması – nüfusun azalması ve yaşlanmaya başlaması evresi.

Yaygın görüş:

Türkiye nüfusu büyük bir hızla artmaktadır -- “100 milyonluk Türkiye” sloganı.

Bilimsel saptamalar:

Türkiye’de nüfus artış hızı beklenenin üzerinde yavaşlamaktadır.

Neden:

- Ekonomik ve sosyal nedenler sonucu doğum ve doğurganlık oranlarının azalması.

Doğum oranı:

1970 yılında – Yüzde 3,5

2003 yılında – Yüzde 2,1

Doğurganlık oranı:

1970 yılında – 5,1 çocuk

2003 yılında – 2,4 çocuk

Nüfus artış hızı:

1970 yılında – Yüzde 2,51

2003 yılında –Yüzde 1,53

Artık daha uzun yaşıyoruz...

Ölüm oranı:

1970 yılında – Yüzde 2,7

2003 yılında –Yüzde 0,7

Nüfus artış hızının azalması, nüfusun azaldığı anlamına gelmiyor!

Türkiye Nüfusu:

1970 yılında – 35,6 milyon

2000 yılında – 67,8 milyon

Artış devam edecek ancak eskisi kadar hızlı değil!

Farklı yaş gruplarının toplam nüfus içindeki oranları da düşüyor.

- Çocukların oranı azalıyor.

0-14 yaş grubu nüfus:

1970 yılında – 14,88 milyon (toplam nüfusa oran % 41,8)

2000 yılında – 18,65 milyon (toplam nüfusa oran % 26,4)

0-24 yaş grubu nüfus:

1970 yılında – 22 milyon (toplam nüfusa oran % 62,85)

2000 yılında – 34,1 milyon (toplam nüfusa oran % 50)

- Yetişkin sayısı artıyor.

15-64 yaş grubu nüfus:

1970 yılında – 19,15 milyon (toplam nüfusa oran % 53,8)

2000 yılında – 43,70 milyon (toplam nüfusa oran % 65,6)

GELECEK ZAMAN: TÜRKİYE NELER YAŞAYACAK?

Türkiye'nin Demografik Geçiş Sürecinin ikinci evresinde olduğu gözlenmektedir. Bu süreç 2000- 2025 yılları arasında devam edecektir.

Türkiye 2025 yılından itibaren demografik sürecin üçüncü ve son evresine girecektir. Türkiye'de nüfus artış hızının 2040 'dan itibaren sıfırlanması beklenmektedir.

Fırsat Penceresi:

Araştırmalar Türkiye'nin 2000-2025 yıllarında fırsat penceresi olarak nitelendirilen bir demografik süreç yaşayacağını gösteriyor. Bu dönemde, çalışabilir nüfusun toplam nüfus içindeki payı doruk noktasına çıkacak. Yaratacağı çalışan nüfus potansiyeli ile bu dönem ekonomik büyüme için en uygun koşulları taşıyor.

Türkiye’de 2000-2025 döneminde nüfus artış hızı yavaşlamaya devam edecek.

Nüfus artış hızı:

2000 yılında – Yüzde 1,66

2025 yılında – Yüzde 0,81

Ancak, doğumlardaki bu azalma Türkiye nüfusunun artmayacağı anlamına gelmiyor.

Demografik öngörüler, 2025 yılında Türkiye toplam nüfusunun 90,2 milyona ulaşacağını işaret ediyor.

Türkiye 2025 yılından sonra genç nüfuslu bir ülke olmaktan çıkmaya başlayacak.

Genç nüfus politikaları yerine yetişkin ve yaşlanan nüfus politikalarına bırakacaktır.

GELECEK ZAMAN: AVRUPA NEREYE GİDİYOR?

Avrupa kıtası Türkiye'den farklı bir süreç yaşıyor. Avrupa ülkeleri, demografik geçiş sürecinin üçüncü ve son aşamasında bulunuyor.

- **Avrupa'nın nüfusu artmıyor ve Avrupa yaşılanıyor**
- **AB'nin nüfusu düşüyor**

Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği
Association of Turkish Consulting Engineers and Architects

ONRI

Türkiye, Avrupa'nın nüfus trendlerinin yaratacağı gereksinimleri önümüzdeki 50 yıl boyunca karşılayabilecek konumda.

İçinde bulunduğu demografik süreç, Türkiye'ye büyük fırsatların ve daha parlak bir geleceğin kapısını açmaktadır.

Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği
Association of Turkish Consulting Engineers and Architects

ONRI

TÜRKİYE NE YAPMALI ? (EV ÖDEVLERİ)

Nüfusumuzu daha iyi eğitmeli,

Her alanda sosyal adaleti vurgulamalı,

Çoğulcu, daha demokratik ve küreselleşmiş bir dünyada kendi ayakları
üzerinde durabilen TC vatandaşları haline gelmeliyiz!

TürkMMMB'NE DÜŞEN GÖREV

Gençlerin ve genç profesyonellerin eğitimi!

“Genç Uzman Programı”

Öncülük

Katkı/Destek – Maddi

Katkı/Destek – Manevi

Cesaretlendirme

Mentorluk